

Bestemmingsplan Liermolen - Molensloot

Cultuurhistorie

projectnummer 410064
definitief
19 april 2017

Bestemmingsplan Liermolen - Molensloot

Cultuurhistorie

projectnummer 410064

definitief revisie 02
19 april 2017

Auteurs

Bastian van Dijck

Opdrachtgever

BPD ontwikkeling B.V. Hoofdkantoor - Regio Zuid-West
Postbus 75
2600 AB Delft

datum vrijgave

19-4-17

beschrijving revisie 02

definitief

goedkeuring

S. Hammink

vrijgave

J. Officier

Inhoudsopgave

Blz.

1	Cultuurhistorische waarden	1
2	Conclusie	4

1 Cultuurhistorische waarden

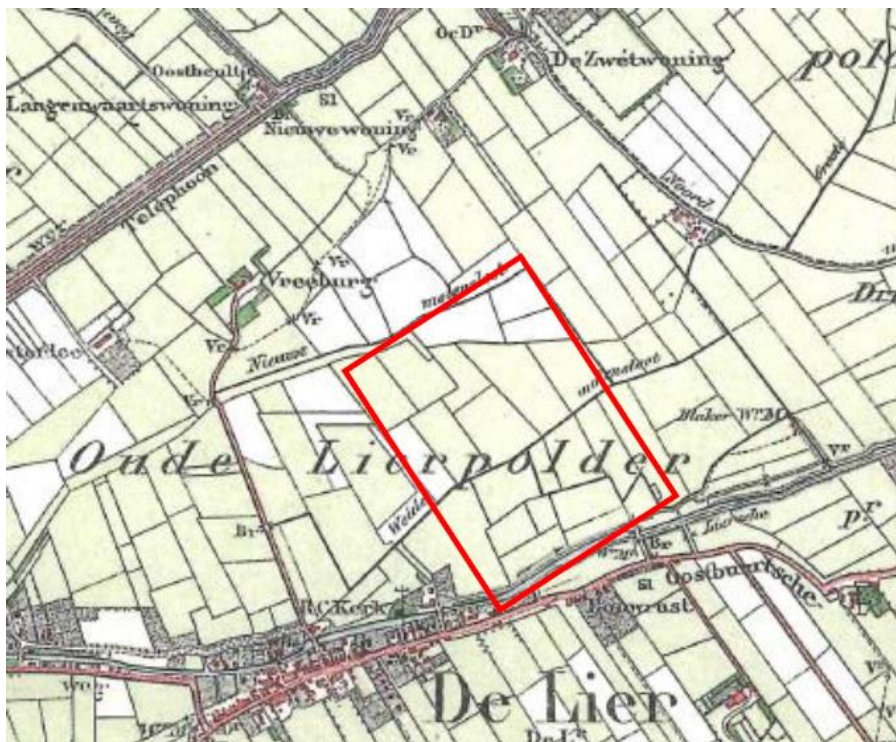
Het plangebied van Liermolen – Molensloot (figuur 1) ligt in oorspronkelijk veen- en zeekele gebied landinwaarts van de duinen van Zuid-Holland.

Figuur 1: Ligging plangebied Liermolen - Molensloot

Het huidige landschap en de huidige bodemopbouw zijn het resultaat van afwisselend veenvorming achter de bescherming van de duinen en afzetting van klei en zand als gevolg van zee-inval in perioden van zee-inbraken. De mens heeft het landschap gevormd door het aanleggen van sloten voor de afwatering van het gebied, het voor landbouw geschikt maken van de grond en de aanleg van dijken langs het water ter bescherming. De mens ging wonen op de van oorsprong hogere en zandigere delen en langs de ontginningsassen. Het huidige cultuurlandschap is dan ook een afwisseling van landbouwgebied, sloten en vaarten, kernen en verbindingswegen.

In de 20^e eeuw is het Westland sterk ontwikkeld als glastuinbouwgebied, zodat in de aanblik van het cultuurlandschap nu glas een prominente rol speelt. De sterke ontwikkeling van kernen, glastuinbouw en wegen in de tweede helft van de 20^e eeuw heeft ervoor gezorgd dat er veel van de structuren en elementen van het oorspronkelijke (ca. 1900) cultuurlandschap verdwenen zijn (figuur 2).

Figuur 2 plangebied ca. 1905 (beneden) (bron: Grote Historische Atlas Zuid Holland, Uitgeverij Nieuwland, 2005)

Nog herkenbare structuren en elementen zijn:

- De noordwest-zuidoost georiënteerde verkavelingsrichting;
- De oorspronkelijke ontginningsassen en kernen: bv de Hoofdstraat, Lierweg en Oostbuurtseweg;
- Oorspronkelijke sloten en vaarten: bv de Lee/Lierwating en de Blakervaart;
- Oorspronkelijke bebouwing: bijvoorbeeld molens (al dan niet als molenstomp).

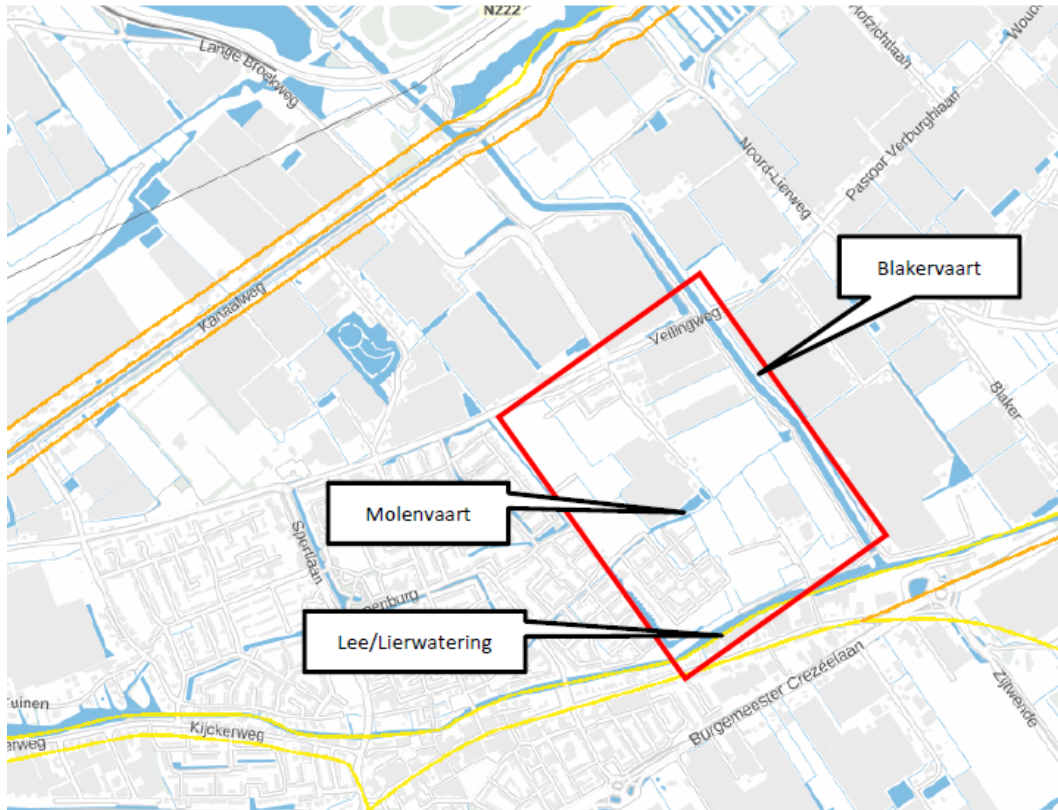
In het plangebied voor Liermolen - Molensloot zijn behalve de verkavelingsstructuur en watergangen weinig oorspronkelijke structuren en elementen bewaard gebleven. Aan de zuidzijde ligt de Lee/Lierwating, centraal in het plangebied ligt de Molensloot, aan de oostzijde ligt de Blakervaart.

Alleen de cultuurhistorische waarde van de watergang Lee/Lierwating heeft beleidsmatige status: als cultuurhistorisch waardevolle lijn opgenomen op de Cultuurhistorische Atlas van de provincie Zuid-Holland (kaart 2b Landschappelijke waarden van de Cultuurhistorische Atlas, figuur 3).

Behalve deze watergang zijn er in en direct rond het plangebied geen cultuurhistorische waarden aangeduid op de Cultuurhistorische Atlas¹. Overigens is de watergang niet opgenomen op de

¹ Voor de volledigheid wordt gemeld dat de Cultuurhistorische Atlas laat zien dat de Oostelijk Randweg wel langs een terrein met archeologische waarde ligt, zie hiervoor de paragraaf Archeologie).

beleidskaart (kaart 4 van de Cultuurhistorische Atlas). In en direct rond het plangebied liggen geen Rijksmonumenten en gemeentemonumenten² en ligt geen Beschermd Stads- of Dorpsgezicht³.

Historisch landschappelijke lijnen

- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde

Historisch landschappelijke vlakken

- Zeer hoge waarde
- Hoge waarde
- Redelijk hoge waarde

Figuur 3 Provinciale cultuurhistorische waarden (bron: Cultuurhistorische Atlas, provincie Zuid-Holland)

² Bron: overzichten Rijksmonumenten en Gemeentemonumenten website gemeente Westland

³ Bron: overzicht Beschermd Stads- en Dorpsgezichten website Rijksdienst Cultureel Erfgoed

2 Conclusie

Realisatie van woningbouw op de locaties Liermolen en Molensloot gaat ten koste van het oorspronkelijk agrarisch cultuurlandschap. De waarde hiervan is echter beperkt en in de huidige situatie al verstoord. Er zijn geen bijzondere of beschermde cultuurhistorische waarden, waar rekening mee gehouden hoeft te worden. Cultuurhistorische waarden die als inspiratie gebruikt kunnen worden en die mogelijk identiteit toevoegen aan het plan zijn de verkavelingsrichting (noordwest-zuidoost) en de watergangen in het gebied (bv de Molensloot). Aan de zuidzijde verdient het beeld richting de Lee/Lierwetering en begeleidende kades aandacht.

Bij de waardering van de landschappelijke lijnen, zoals de Lee/Lierwetering is vooral gelet op de gaafheid van het historische lijnelement (bv. profiel van een dijk of kanaal) en eventueel ook op de samenhang met andere elementen (bv. polderkades met weteringen en tiendwegen). Gaafheid kan bijvoorbeeld zijn aangetast door ophoging van een dijk, asfaltering van een onverhard pad of verbreding van een tracé. Samenhang tussen elementen heeft vaak te leiden door aanleg van nieuwe wegen, industrieterreinen of woonwijken. In zo'n geval is hooguit de waarde 'redelijk hoog' toegekend. De Lee/Lierwetering is de waarde 'redelijk hoog' toegekend.

Er is provinciaal beleid van kracht voor de onderdelen van de Cultuurhistorische Atlas die van 'provinciaal belang' zijn. Dit beleid is vastgelegd in de provinciale Visie Ruimte en Mobiliteit (in het bijzonder paragraaf 3.5 Instandhouding en versterking van het cultureel erfgoed en paragraaf 4.3.5 Archeologie). De bijbehorende provinciale Verordening Ruimte stelt voor een bestemmingsplan alleen verbindende regels voor de volgende categorieën:

- kroonjuwelen, incl. werelderfgoed
- molenbiotopen
- landgoed- en kasteelbiotopen
- archeologie en Romeinse Limes

Voor deze vier categorieën gelden beschermende richtlijnen van de provincie. Deze dienen doorvertaald te worden in gemeentelijke bestemmingsplannen, door hierin beschermende bepalingen op te nemen. Leidend daarbij zijn de kaartbeelden in de Verordening Ruimte (kaarten 7, 9 en 12, gebaseerd op deze Cultuurhistorische Atlas). De Lee/Lierwetering maakt daar geen onderdeel van uit.

Het plangebied kent geen cultuurhistorische waarden die een beschermende regeling vereisen.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Zutphenseweg 31D
7418 AH DEVENTER
Postbus 321
7400 AH DEVENTER
T. 06 22 99 03 12
E. stephan.hammink@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2017

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.